

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre. . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Ellentétek.

Alapos kilátás van arra, hogy az új éra alatt egy nagy probléma nyer megoldást. Ez az agrarizmus és merkantilizmus érdekeinek összeegyeztetése. Nemcsak közgazdasági, de társadalmi életünk megújodását is várjuk az ellentétek kiegyenlítésétől.

Ennek a két, látszólagosan ellentétes érdeknek a harca mozgatja Európa gazdasági politikáját s ebben a harcban már évek óta benne van Magyarország is. Az agráriusok szakadatlanul vivják a merkantilizmus hatalmas bástyáit, de a harc még kevés rést tudott ütni az erős falakon.

A kiegyezés óta harminc esztendőn keresztül az volt a magyar nemzet gazdasági vezetőinek vezérelve, hogy magyar ipart és kereskedelmet kell teremteni. Harminc esztendőn keresztül minden vonalon igyekeztek ennek az elvnek érvényt szerezni. Megmaradtunk ugyan földművelő országnak, mert hisz a földből élünk valamennyien, de amit ujat alkottunk, amit nagyot áldoztunk, azt mind a merkantilizmus oltárán helyeztük el. Aki nyitott szemmel nézte Magyarország kormányzatát és fejlődését, az nem tagadhatja ennek az igazságát. Minden törekvés oda irányult, hogy Magyarország megvalósítsa nagy Szécheny félbemaradt programját s miután az volt a hit, hogy a gazdasági hatalom egyedüli eszköze a pénz, a pénzszerzésnek pedig legbővebb forrása az ipar és kereskedelem: egy időre megfeledeztek a földről és kizárólag merkantil eszméket irtak a közgazdasági politika zászlójára.

Részrehajlás és roszakarat volna, ha azt állítaná valaki, hogy a harmincéves munkának nincsenek nagyszabású eredményei. Vasuti hálózatunk, kereskedelmünk, gyár-
iparunk — már amennyi van — a merkantil iránynak a produktumai. De viszont roszakarat és részrehajlás volna, ha tagadná

valaki, hogy ennek a tulhajtott merkantil irányzatnak az eredménye volt a földművelés elmaradása, a birtokos osztály és különösen a paraszt elnyomódása, a föld rovására üzött uzsora.

Bizonyíték kell? Nem kell messze a multba visszamennünk. Amikor Magyarországon már intenzív kereskedelmi és iparpolitikát üztek — igaz, hogy az utóbbi kizárólag a protezsált vállalatok javára szolgált — még teljesen szervezetlen volt az állategészségügy, nem voltak kísérleti állomások, az állam nem avatkozott bele segítő kezével a termények értékesítésébe, a hitelviszonyok javításába, szóval a gazdát teljesen magára hagyta a spekulációval és a világverseny nyomásával folytatott küzdelemben.

Erőink felosztásában nem tartottuk be a kellő arányt. A merkantil érdekek ápolása elterelte a figyelmet Magyarország létének tulajdonképpeni és természetes alapjától, a földtől.

Óriási érdekei vannak a földnek. Minden modern ország gazdasági politikájának a felét az őstermelés foglalja le. S ebben a tekintetben az elmúlt harminc év alatt nem voltunk modern ország.

Nem annyira az volt a főbaj, hogy a föld nem részesült kellő állami kedvezményben, hanem inkább az, hogy a földet sok tekintetben a merkantilizmusnak rendelték alá. Nem egy törvényt, nem egy kormányintézkedést, nem egy közérdekű intézményt ez a szellem hozott létre.

Későn kezdte gondoskodás tárgyát képezni a földművelés mesterségének javítása, a földművelésre alkalmas területek szaporítása; de a föld produktumainak értékesítése a merkantilizmustól volt akkor is függővé téve. Ez pedig gyakran kiérdemelte azt a szemrehányást, hogy a helyzetet a maga előnyére aknázza ki. S emellett óriási

és évről-évre növekedő adóteher nehezedett a földre.

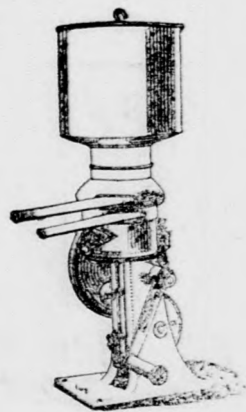
Ezért jajdultak fel és léptek sikra az agráriusok. És hogy a közvéleményt egy csapásra nem tudták meghódítani, nem is az volt az oka, mintha nem lett volna igazuk. A hiba a haremodorban rejlett. Az agráriusok átvették a német junker tempót s a gazdasági küzdelemben felesleges szempontokat vittek bele. Német példával pedig Magyarországon hódítani nem lehet. A másik hiba volt a tulhajtott radikalizmus, amely a közgazdasági politikában soha sem képes érvényesülni.

Amint azután ezek a taktikai hibák lassanként kiküszöbölődnek az agrarizmusból, az mind jobban tért is hódít. Mert kénytelen elismerni mindenki, hogy itt az ideje, amikor a gazdák kezébe is kell kerülnie a csutorának.

A merkantilizmust és a gazdák érdekeit össze lehet egyeztetni. Mesebeszéd az, hogy ezek az érdekek merőben ellentétesek egymással.

Akik az új érában a nemzetet vezetik, az ellentétek kiegyenlítésében annyit már is elértek, hogy a gyűlölködés zaja elhallgatott s Kossuth és Darányi oly irányba vezetik Magyarország közgazdasági politikáját, hogy a merkantilizmus ne szipolyozza ki a földet, hanem megtermékenyítse s a földművelés ne ellenséget, hanem támaszt találjon az iparban, vállalkozásban, a kereskedelemben.

Hosszu idők mulasztásait és bűneit egy csapásra jóvá tenni és kiküszöbölni nem lehet. A mi közgazdasági életünk még tele van szédelgéssel, erkölcstelen szellemmel, romlottsággal, mert a dudva felburjánzásának kedvezett a kor és a minden téren tultengő szabad verseny, amely a gyengét kiszolgáltatta az erősnek, az együgyüt az élelmesebbnek s amely az egyéni és gaz-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Különlegességek:

„Svéd Globe Seperator.”

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Vajkivitel: Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

kézierő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít

dasági szabadság nevében még a visszaélést is megvédte. Az a kor lejárt. A szabadság nem jelenti a szabad zsákmányolást. A gazt ki kell gyomlálni s azután lehet csak megteremteni a gazdaságilag hatalmas Magyarországot.

Muraköz.*

A legutóbbi napokban szóba hozták az országgyűlésen Muraköznek a zágrábi egyházmegyéből való kiszakítását és a szombathelyihez való csatolását.

Félve szölok megyénk értelmiségének ezen kedvence tárgyához, nem azért, mintha meggyőződésemet nem merném másokéval szembe állítani, hanem mert sajnálom annyi hazafias felbuzdulásnak az átsatoláshoz fűződött vérmes reménykedését közbe szólással lelohasztani. Hiszen még ma is fülemben cseng az a taps, mellyel, ha jó emlékezem, az 1900 évi decemberben tartott vármegyei közgyűlés, egy bizottsági tagnak az átsatolás kérelmezésére vonatkozó nagy naivitással megokolt indítványát egyhangúlag elfogadta.

De épen azért szölok, mert oly messzire jutott már az ügy.

Tulajdonképpen miért is akarjuk Muraközt átsatolni? Legyünk őszinték és valljuk be, hogy nem az a célunk, mi e kérdésre rendesen felelünk szoktunk, hanem az, mit mélyesen elhallgattuk: hogy kizárjuk a zágrábi érseket, a zágrábi befolyást Muraközből. Igenis az a célunk, hogy minél szembeötlőbb határokat állítsunk Magyarországot és társországai: Horvátország, Szlavonország közé, hogy még kiáltóbbá tegyük a szakadást a magyar királyság részei és népei között; hogy tudomására hozzuk a zágrábi érseknek, hogy a magyar főrendiházban, mint magyar zászlós urnak ugyan helyet juttatunk, de künn az országban, abban a kis muraközi zugban semmi helye sincs.

Nagy idő választ el bennünket a Horvát királyság megszerzésétől, de úgy látszik ég és föld ám a távolság, honszerző őseink politikai éleslátása és a mi korlátolt felfogásunk között.

A hódító szent király László a horvát zsupaniákból a magyarországiak mintájára magyérokat csinált, melyekbe átültette a magyar törvényt; egyháziilag egész Horvátországot a magyar egyházhoz csatolta és az általa Zalaegerszegben (Zágrág) felállított püspökséget a magyar hierárchia tagjává tette.

A Horvát királyság határai tehát akkor valószínűleg eltűntek, csak címe és cimere és megyei maradtak meg a Magyar királyságban. Hogy a régi határoknak még emléke is eltűnjék örökre, a böles király a zágrábi püspökség határait szinte Zalamegye szívéig tolt ki, papokat Zalából, Somogyból rendelt oda. A mai Nováig sőt majdnem Zalaegerszegig, melyek a veszprémi püspökséghez tartoztak, — az egész Kerka- és Váliczka völgye a zágrábi püspökség egyházi joghatósága alá tartozott.

Oly intézkedések voltak ezek, hogy joggal lehetett következtetni, hogy a régi horvát határok nem fognak megújulni soha.

Azonban másképp történt.

Előbb csak ellenségeink nyomozgatták a régi határhompokat, és az 1849 évi szerencsétlenségünk állította fel az új határjeleket, és uramfia! ma mi magunk akarunk sorompókat felállítani. Magyar- és Horvátország között, midőn még az egyházi joghatóság határait is a régi horvát megyék határáig, a Drávaig akarjuk visszahoztatni.

*) Vármegyénk papságának egy kiváló tagjától kaptuk ezt a cikket. A magunk részéről mindig a Muraköz egyházi visszacsatolása mellett küzdöttünk, de a kérdés teljesebb megvilágítása érdekében helyt adunk az illetékes helyről jött ellenkező nézetnek is.

Ne gondoljuk ám, hogy horvát testvéreink ott a Drávánál, szomorkodnak fölötte.

De mire való ez?

Nem zárkózni, hanem inkább utakat kell megnyitani Horvátország felé; behatolni és nyomon kell követni a magyar népvándorlásnak a Drávánálra hőmpölygő hullámain, mert segítségre, támogatásra lehet véreinknek szükségük.

Anglia erőszakkal, akarata ellenére szabadjára meg Emin basát a Nilus forrásai vidékéről, — a forró homokba épített Chartumból elűzi a máhdi, mer csak az uralhatja Egyiptomot, ki a Nilus felső folyását bírja; a multkoriban behatol Tibetbe, szövetséget köt vele, mert csak az bírhatja Indiát, ki a Hymalaja hágóit, szorosait bírja.

Ilyen értékes összeköttetés ránk nézve Muraköznek a zágrábi egyházmegyével való kapcsolata.

Azt mondják, csak úgy tudjuk megmagyarosítani Muraközt, hogy ha mai hovartartozását megszüntetjük és Szombathelyhez csatoljuk.

Ez az állítás tájékozatlanságra vall.

Hiszen Muraköz Zalához tartozott mindig, ott ugyanaz a magyaros befolyás, közigazgatás, népiszkolai törvény érvényesült, mint Göcsejben. Nem akarok nemzetiségi megyét említeni, csak azt kérdelem, miként volt lehetséges, hogy az ország legmagyarabb megyéinek szívében, sokszor egy-egy községre szorítkozva, törzsökös magyarságtól körülveve, századokon keresztül éltek köztünk idegen nyelvű testvéreink és maig sem magyarosodtak meg.

Itt van közelben, Zalában, Belatincez, Turnischa, Bagonya, Cserencsöz, Tótszentmárton öt plebánia mintegy 30.000 lélekkel, melyek másfél századdal előbb szakadtak ki a zágrábi egyházmegyéből, csatoltattak a szombathelyihez és maig sem magyarok.

Igazán egy nagy uri ebéd után való okoskodás, hogy a zágrábi egyházmegyéhez való tartozás a legnagyobb akadálya Muraköz megmagyarosodásának.

Muraköz egyházi átsatolása kellőképp megokolva nincs.

Nagyon fontos okok követelik, hogy ne csatolják át.

Minden életre való nép erősödik és terjeszkedik. Örvedetesen indult meg, mintegy 30 évvel ezelőtt a Dunánál elszaporodott magyarságának térfoglalása Verőcze, Pozsega, Belovár és Varasdmegyékben. Ha az Amerikába vándoroltaknak csak negyed részét irányítottuk volna a Dráva és Száva közé, Szlavoni a ma magyar volna, mint hajdanta a török pusztítás előtt volt. No de így is szép számmal élnek ott magyarok. Egyik községnek felét, másiknak kétharmadát is elfoglalták. És ha beköltözött magyarjaink beszélne is még magyarul, de szlavosodnak is. A pap, tanító, törvény, közigazgatás stb. horvát. Aligha szlavosodnának, ha fajunk örökösödött volna oda szakadt véreink felett.

Mit érhetne ma nekünk Muraköz, ha ennek a zágrábi egyházmegyéhez való tartozását kihasználjuk horvátul tudó magyar papok kiképzésére, kikkel ma megtölthetjük volna nemcsak a muraközi 23, hanem Verőcze, Belovár, Pozsega stb. megyék mindazon plebániáit, melyeknek területén magyar csak letelepedett. Ott lett volna szerepe a magyar születésű papnak a vér — és nyelvrokonok között, hol az ármánykodásnak nem sikerült volna bizalmatlanságot, gyűlöletet kelteni a pap személye és munkálkodása ellen. Erre pedig minden alkalom kezünk ügyében van.

A zágrábi egyházmegyében kevés papi pályára jelentkező képzett ifju; a kápláni állások 60% üresedésben van, nem tölthető be, mert nincs pap. Minden bizalmatlanság nélkül, tárt karokkal fogadná a zágrábi érsek a Muraközből jelentkezőket.

Magyar főurak a kegyurak: ő feléje, az Erdődy, Batthyány, Jankovich, Pető (Petrovics), Pongrácz, Majláth stb. családok és a kormány a vallásalap révén.

Kinek volt gondja arra, hogy magyar emberek jussanak a zágrábi hierárchiaiba?

Midőn még Zalának a mainál jóval nagyobb része tartozott a zágrábi püspökség alá, mennyi magyar pap volt itt is, oda át is a püspökség területén. Még a 60-as években is több volt a magyar pap csak Alsómuraközben mint horvát ma a két járás területén alig van néhány.

Taliánnal kihalt Zágráiban az utolsó magyar kanonok. Kit neveztesen ki a magyar kormány a nagyszámú kanonoki stálliba, ha nincs magyar.

És így járunk, ha még Muraköz is elcsatoltatik Zágrábtól.

Muraköz tehát stratégiai tér, melyet a magyarság részére ezer eszközzel megerősíthetünk s melyből győzelmes csatákra indulhatunk.

Örüljünk, ha e szép haszonnal értékesíthető egyházi kapcsolatot továbbra is fentarthatjuk.

Csókakői.

A helyi érdekű vasutakról.

E cím alatt jelent meg egy füzet Barthalos István földbirtokos és ügyvédől, a mely a kereskedelmi miniszternek a megyei vasutak tárgyában leküldött rendeletével kapcsolatban — a Duna és Balaton között elterülő Győr, Sopron, Vas, Zala és Veszprém megyékben létesítendő vasuti irányok kijelölésével és azoknak finanszírozásával foglalkozik.

Mivel én soha sem fogok vasut elömmunkálati engedélyesnek lenni, az elfogultságnak még árnyéka sem érinthet, midőn e kis füzethez röviden hozzászölok és pedig főleg a minket zalaia-érdeklő részéhez.

Elismerem és teljesen osztozom ama föltölgésben, hogy egy vasuti irány kiépítésének finanszírozását, illetve finanszírozásához való hozzájárulás arányát — az eddigi szokástól eltérőleg országos törvénnyel kell szabályozni és kötelezővé tenni.

A nyáron a balatonparti vasut kiépítése ügyében fáradozva kimutattam, hogy annak létesítése mily összeggel emeli ama területek értékét, melyek vasut irányába esnek. — Nagyon természetesen tehát, hogy annak finanszírozása első sorban is — e vidék és a közben eső gyári és bányatelepek kötelessége és ezen köteleesség aránya kell, hogy állami törvénnyel állapíttassék meg. Azt azonban nem osztom, hogy a megyében a vasuti irányok megállapítása ezen törvénytől függenek.

Tudva való dolog u. i., hogy az ezen törvény nyomán elért hozzájáruláson kívül a megye és állam hozzájárulását is meg kell nyerni! — Ugy a megye, mint az állam támogatását megnyeri az, »aki bírja«, — amint a cikkirő is elismeri — és az a vidék, amelynek sikerült a mindenkori kormányok támogatását is kiérdemelni.

Ez az »aki bírja« elve jellemzi Zalamegye vicinálisait is.

Leikemből meg vagyok győződve arról, hogy ha a miniszter ma érkezett rendelete 17 évvel előbb látott volna napvilágot, a zalamegyei vasutak irányának megállapítását sem jellemezné a felületesség és ötletszerűség. — Mert ugyan ki tagadhatná, hogy a megievő Zalaegerszeg — alsólandvai vonalnak, az — u. n. göcseji vasutnak, — nem a Váliczka völgyben, a Göcsej szélén, egy teljesen kiépült törvényhatósági uttal párhuzamosan, legtöbbször közvetlen a mellett, Nova megkerülésével, hanem az utak hiánya miatt teljesen járhatatlan Göcsejen keresztül, Nova irányában kellett volna kiépülni.

Vagy mondja meg akárki is, hogy nem talált volna-e Zalamegye a vármegye közigazgatási érdekeinek megfelelőbb és közzgazdasági szempontból fontosabb vasutat, mint a »Zalavölgy«-it. — És ha már ezt a Kanizsa—Letenye—Muraszombat; a Perlak—Letenye—Zalaegerszeg, — a Szentgotthárd—Baksa—Letenye vagy a Zala-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

egerszeg—Nova—Csesztreg—Muraszombat felé menő vasutnál szükségesebbnek, hasznosabbnak találták, magyarázzák meg, hogy miért kellett ennek Paesa kihagyásával, Bsztyörgyig kiépülni. — És miért kellett Sümegnek Ukkal és nem Szentgróton át Türijével kapcsolódni.

És végül — ki mondaná meg, hogy a balatonparti vasut, amelynek neve magával hordja irányát is, miért tér el Tördemicztől Tapolezára, ahova egy — Veszprém—Almádi mintájára épült — szárnyvonal is jó volna és miért nem megy az Tördemicztől tovább a Balaton parton Keszthely — illetőleg Balatonedericsig, ha már balatonparti vasut.

Ezekből a zalai sajnálatos viszonyokból is azt látjuk tehát, hogy függ a vasut a megye hatalmas, betolyásos uraitól, egy nagy adag »nem törődöm«-tól és a mindenkori kormánytól. — És épen azért, hogy teljesen függetlenül, csak is az érdekelt megye közigazgatási és közgazdasági érdekeinek támogatása irányítsa az építendő vasutakat, a cikkirő nézetétől ellenkezőleg — a kereskedelmi miniszter leirata értelmében meg kellene állapítani ma a ma és jövőben szükségessé válható vasutak irányát és ezen beérkezett jelentésekből — időről-időre a szükséghez és készséghez képest — a parlament állapítaná meg azon irányokat melyeknek kivitelét a megye és az ország érdekében szükségesnek tartja és így annak támogatását a megyének és az országnak ajánlja. — És csak is a megye által már ma is kért és a parlament által helyesnek talált irányok kiépítésére rendeltetnék el a hozzájárulási aránytörvény.

Azt az eszmét, hogy a városok, járási székhelyek mindig a megye székhelyével, mint e városok gócpontjával köttessenek, teljesen osztom, hirdetem mult cikkemben is és hirdetni fogom — nem Zalaegerszeg, — de nemzetünk közgazdasága érdekében.

Érthetetlen az, hogy — annak dacára, hogy cikkirő ur azt az eszmét vallja, Zalamegye 4 járása székhelyének, Paesa, Nova, Perlak és Letenyének a székhellyel leendő kapcsolásáról egészen megfelelnek.

Áttérve a részletekre, kijelentem, hogy a zalalövő—rédiesi kapcsolattér nem lelkesülök. Az a terv, amely támogatta 17. évvel előbb, Baross minisztersége életében, idejét multa.

Ez idő óta épült ki u. i. a hegyeshalom—csorna—pápai szakasz és most van szóban a pápa—devecser—ukk, esetleg sümegi vonal.

Ezen utóbbi kiépültével a pozsony—hegyeshalom—csorna—pápa—ukk—csáktornyai vonal van hivatva a Dunántúl Duna és Balaton között elterülő vidéke Fiuméba irányított forgalmának lebonyolítására annál is inkább, mert a vonal irány nemcsak Pozsony, Moson, Győr, Veszprém és Zala megyék leggazdagabb, legtermékenyebb vidékén megy át, de azért is, mert a győr—bécsi, Győr—soproni, Budapest—gráci, székesfehérvár—szombathelyi és a megépülő balatonparti vasut természetesen folytatásaként — okzerőség folytán is — feltétlenül kiépítendő keszthely—egerszeg—körmendi vonalak által keresztezve, ezen vonalak Fiuméba irányított áruit mind fölveheti és nemcsak a Szombathely és vidéke fumei forgalmát, de az egész Dunántúl, felsőmagyarország nyugoti, sőt nyugot Galícia és a Szilázia áruforgalmát is lebonyolítja.

Épen ezen elmondott igazságok alapján a zalalövő—rédiesi kapcsolattér fontosabbnak tartom a Szentgotthárdtól kiinduló kerkavölgyi—letenyei irányt. Ez cikkirő óhajának is eleget tesz, mert a Szombathely és vidékének Fiuméba irányított forgalmát Saalnál fölveheti és Rédies vagy Lentinél átadja a csáktornyai vonalnak. A Muraköz és kerkavölgyi termésének pedig utat nyit Steierba.

Midőn a rum—türijei, esetleg a sárvár—türijei vonalat, akár mindkettőt szívesen látom, nem titkolom, hogy a keszthely—paesa—nova—cesztreg—muraszombati, valamint a Novától kiinduló és a Göesejen át Zalaegerszegig terjedő vasutat megyénk közgazdasági érdekéből ki-

folylólag fontosabbnak és annak kiépülését szükségesebbnek tartom. Végül ujból is lándzsát török a mellett, hogy a balatonpart föllendülése, az abban és a vidékben rejlő kincseink értékesítése okvetlen kívánatos, sőt szükségessé teszi, hogy Keszthely—Zalaegerszegen át Körmenddel, illetőleg Gráccal köttessék.

Ezt a szükségességet azonban — cikkirő nézetétől eltérőleg — nem vicinális, de a balatonparti vasuthoz hasonló fővonallal óhajtom megoldani, mert csak is ez lehet alkalmas közlekedés arra, hogy a nyugoti kulturállamok kényelemhez szokott és idejét kihasználni akaró közönségét ide edesgessük.

Ebből folyólag a Zalaegerszegtől 28 km. távolságban fekvő Körmendre nem Zalalövőn át, 60 km. esetleg hosszabb, hanem direkt összeköttetést kell kérnünk.

Ami a füzetnek a vasutak finanszírozását illető részét illeti, teljesen osztom a cikkirő nézetét.

Tény, hogy azáltal, hogy a 60—65% elsőbbségi 78% árfolyamu részvények, — bizonytalan kamatjövendelmük miatt — 45—50% on váltattak be, illetve fogadtatnak el a bankok által, egyrészt a vasuti építés tetemesen megdrágul, másrészt az esetleg beálló haszonban és pedig úgy a tőke emelkedés, mintha kamatrészedés révén csak is a finanszírozó bankok részesülnek.

Az érdekeltiséget a pénzügyi kihasználásától mentené meg az állam, ha az általa is helyesnek ismert és szükségesnek tartott vonalak kiépítése elsőbbségi 78%-os kötvényeinek bizonyos minimális kamatját garantirozná.

Sőt abba is bele mennék, ha ezen garantirozott kamatot — vasuti adó címen — beszedné az állam, mert a lakosságra ily címen kivetett összeg tetemesen vissza térülne az által, hogy a bankok által nem 45—50%, hanem 78%-kal számított elsőbbségi kötvény mellett jelentékenyen kevesebbe kerülne az építés, másrészt a 35% törzsrészvény — amely ma teljesen értéktelenül hever a megyék, városok és magánosok tárcájában, szintén kamatozó értéket képvisel.

Végül még csak annyit írok, hogy a finanszírozó bankok támogatásában nem követem cikkirőt. Nem féltsem én azokat a jó szímatu urakat attól, hogy pénzüket veszélyeztető vállalatba fektessék.

Udvardy Vince.

Inas hiány.

(K. S.) Panaszokat hallunk az iparos tanonc hiány miatt. Iparosaink nem tudnak tanoncokhoz jutni egy idő óta; s ha itt-ott jelentkeznek vállalkozó szellemű fiu, sehogy sem üti meg a mértéket. Kereskedőink részéről is hasonló panaszok hallatszanak mindenütt.

A milyen jelentéktelennek látszik ez a panasz az első tekintetre, olyan életbevágó, ha figyelembe vesszük azt a komoly kérdést, mi lesz fejlődő iparunkból, ha a fiatal generáció nem akar erre a pályára lépni? Hogyan várhatjuk iparunk föllendülését, ha nincsen, aki iparossá képeztetné ki magát.

A földműves gazda nem adja fiát iparos pályára, mert az ő foglalkozása biztosabb megélhetést nyújt az iparos foglalkozásnál, mely esetlegességeknek, árhullámszáznak van alávetve. Parasztgazdáink helyzete rövid idő óta annyira javult, hogy senkinek sincsen kedve közülök olyan mesterségre átmenni, a melynek jövődelme aránytalanul kevesebb; de sokal több tudást, munkaképességet és önmegtartóztatást kíván. A gazdaember a saját foglalkozására tanítja gyermekét. És elfelejtik, hogy amíg a népesség évről-évre szaporodik, a föld, a megművelhető föld ugyanaz marad, vagy ha szaporodik is eddig műveletlenül hevert területnek feltörésével, ez a szaporulat nem áll arányban a népesség szaporodásával.

Gazdáink megfelelkezni látszanak arról, hogy a gazdálkodás nem mindig sikerül úgy, mint mostanában. Nem gondolnak arra, hogy a gazdálkodás csak ott s akkor jár haszonnal, a hol és

mikor elegendő terület és megfelelő tőke befektetés áll rendelkezésre. A gazdálkodás egy bizonyos határig fejleszhető, azontul azonban már a visszafelődés veszélye fenyeget. A folyton tartó parcellázások nem nyújtanak kilátást arra, hogy a jövő generáció a föld megműveléséből meg tud majd élni.

Másképp áll a dolog az iparosnál. Az iparos, ha önálló s iparát szorgalommal üzi, ezt annyira fejleszheti, amennyire szellemi képzettsége megengedi. Senki sem mondhatja, hogy iparát úgy megtanulta, hogy abban tovább nem képezheti magát, Mindig fedezhet föl az iparos iparában olyan újításokat, a mik az illető iparágat előbbre juttatják. A tökéletesség messze van, majdnem elérhetetlen. A ki az ipar terén előre törekszik, annak folyton, folyvást képeznie kell magát. A jó és szorgalmas iparos, ha több gondal él is, mint a gazda ember, de szilárd alapra fektetheti megélhetését. A jó s szolid iparost mindenki szívesen keresi föl megrendeléseivel. Csak a gondatlan, iparával mit sem törődő, hanyag iparost kerülük a vevők. Aki ha önállóvá lett és csak urizálni, munkátlanul járni, dorbézolni s folyton a kávéházakba, korecsmákba akar járni, a munkát pedig segédeire, inasaira bizza, az nem számíthat arra, hogy megéljen. A magára hagyott segéd és inas felületes, selejtes munkát végez, mert nem áll érdekében a megrendelő lelkiismeretes kielégítése.

Folyton hangoztatjuk a hazai iparpártolás szükségességét. De csak hangoztatjuk. Tenni nem igen tudunk, vagy talán nem akarunk. Mert ha nem csak szóval, hanem tettel járulnánk az iparpártoláshoz, akkor a mellett, hogy mindig hazai árukat vásárolnánk, fölvilágosítanánk a népet arról, hogy gyermekeit valamely iparra adja. Fölvilágosítanánk, hogy nemcsak hazaifias kötelességből, hanem a saját jól felfogott érdekében igyekezzék gyermekét iparossá nevelni. A kézmű iparos olyan nagy tőkével, olyan eszközökkel rendelkezik, a miket bárhol az ország bármely részében, sőt mondhatnánk, a földgömbön mindenütt haszonnal értékesíthet. Míg a földműves röghöz kötött, addig az iparos — de a józan a munkát szerető, takarékos iparos — szabadon mozoghat. Megélhetését, boldogulását akárhál keresheti.

És ma, midőn az iparoság szervezkedik, tanul s képezi magát, olyan tényezővé válik, amellyel az államok is számolnak.

Mindenütt ott látjuk az iparosokat, a községek, városok, egyesületek, gyárak, pénzüzetek, műintézetek élén; sőt a parlamentben is. Az értelmes iparos előtt nyitva áll az ut az érvényesülésre minden téren. Ömagától függ, hogy a társadalomban számottévvő tényező legyen.

Letűnt az a korszak, mikor az iparost ipara miatt lenézték, lekiesinyelték. Ma mindenütt megbecsülik, mint a hazai kultúra egyik előharcosát.

A kormány 41401/905 sz. a. körrendeletileg utasította az ország kör- és közgyámjait, hogy hassanak oda, mikép a felügyeletük alatt álló árvagyermekek lehetőleg iparosokká neveltessenek. Tehát a kormány maga elismeri, hogy a nép megélhetésére, a tisztességes becsületes megélhetésre, az ipar gyakorlása elegendő forrást nyújt.

Mi pedig csak úgy felelünk meg igazán iparpártolási kötelességünknek, csak akkor teszünk igazán szolgálatot hazánknak, ha arra törekszünk s fölünk telhetőleg előmozdítjuk, hogy minél több ifju lépjen az ipar terére. Mindenki tehet ilyen szolgálatot hazánknak, iparunknak, csak meg kell ragadni a kínálkozó alkalmat.

Föl tehát, támogassuk az ipart azzal is, hogy gyermekeinket iparosokká, becsületes, dolgos s szakképzett iparosokká neveljük. Így tegyük iparunkat nagygyá, erőssé és virágzóvá. Ezzel drága hazánkat gazdaggá, hatalmassá és boldoggá tesszük.

A
sósokuti
(Vasmegeye)

VITA

FORRÁS természetes alkalikus carbon-natron hazai gyógy ásványvíz. Leghírnevesebb orvos-professoraink szenzációs gyógyeredményeket érnek el vele mindennemű hurutos gége-, epe-, vese-, hólyag és májbetegségeknél. A legakutabb gyomorhajónál is biztos eredménnyel használható.

Főisleges és speciális gyógyszer gyomorégés ellen. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Zalaegerszegen főraktár: GYARMATI VILMOS cégnél.

Gazdák és cselédek.

A szociáldemokraták szakszervezetei egyre biztatják a föld népet, hogy ne arassa le a föld termését, hagyja magukra az urakat mindaddig, amíg rettenetesen túlhajtott követeléseiket nem teljesítik.

Itt ott felült a munkásnép és nem akar aratási szerződéseket kötni. Hála Isten a zalai munkás józanabb, semhogy bevegje a maszlagot. Nálunk nagyon szórványosan jelentkeznek a szociális mozgalmak s ma már a legtöbb gazdának megvannak a leszerződött aratói.

Az alföldön azonban sok helyen fenyeget a munkáshiány. Egyrészt a sztrájkok, másfelől a kivándorlás szorongatják a gazdákat, akik természetesen nem akarnak, a munkásvezérek jólétének emelése érdekében tönkremenni, tehát védelmet kerestek.

Felmerült az az eszme, hogy Kinából hoznának aratókat. A mennyei birodalomban rettentően sok a nép és bámulatosan kitaró igénytelen a munkás. Huszonnégy óráig megél egy marék rizksán. Munka után elmegy a harmadik világrészbe is; nem fél semmiféle megerőltetéstől. A nagy Oceánjáró hajók gyomrába copfos kínai munkások fűtik a kazánokat, amelyek pokoli bőséget árasztanak a meztelen, szénporos, törpe kulira. Amerika bányái telve vannak kínaiakkal. Nem félnek sem a pokoltól, sem a bűzös posványoktól, amelyekbe sáncokat ásnak. Ugy élnek, mint a barmok. Erkölcseik, hitük, eszményük nincs. Csak rizs kell nekik és ópium. Aki valaha már látott kínai munkást, az megundorodott ugyan tőlük, de megbámulta rettenetes szívósságukat.

Hát bizony ezt a hordát behozni Magyarországra, nem nagy áldás és gyönyörűség lett volna. Mi sem szeretnénk őket a mezőkön látni. De az a nagy jajgatás, ami a kulik behozatalának terve nyomán kelt, mégis nevetséges.

„Nyakunkon a sárga veszedelem, jön Kína, hogy meghódítsa Magyarországot“. Pedig csak néhány kétségbeesett gazda mentő eszmeje volt ez a gondolat. Természetesen „illetékes helyről“ — a gazdák nyakába varrták a bünt, hogy a nyakunkra hozzák a sárga ördögöket. Azt senki sem ordította bele a világba, hogy az izgató urak csinálják a kulik útját a magyar alföldre.

A legfuresább a dologban az, hogy azok kiabáltak legjobban, akik egyéb tekintetben magyar nemzeti szempontokat nem akarnak ismerni, nem törődnek vele, ha a muszka foglalja is el ezt az országot, csak a szociáldemokrácia üljön diadalt, minden urat vigyen el az ördög, csak azok legyenek urak, akik a népet bolondítják. Lám! Amint néhány gazda védekezett, azonnal eszükbe jutott szegény Magyarország.

Galíciai munkások behozataláról nálunk is beszéltek. A szegény lengyel olyan olcsón kínálkozik, hogy aratási munkával sem keresne többet naponként 2 koronánál, míg a mi aratóink 6—8 koronát keresnek fejünkért. És mit gondolnak az érdemes népevezérek: mit tettek a zalai gazdák? Siettek ugye gyorsan szerződést kötni, hogy megtakarítsanak néhány száz forintot? Pedig nem ezt művelték, hanem olyan kijelentést tettek, ami teljesen ellenkezik azzal, amit önk a népek mondanak róluk. Azt mondták: amíg itthon munkáskéz van, amíg saját népünknek adhatunk kenyeret, addig nem kell idegen munkás, ha olcsóbb is.

Tetszik látni, ilyen kapzsi emberek a magyar gazdák!

Ellenben ott, ahol állami támogatással gyárak alakultak, egész kis idegen kolóniák keletkeztek csehekből, morvákából, németekből.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A Székesfehérvár—grázi állami közút 195—198 km. szakaszán Alsórönök községben létesítendő 2 méter nyílású 90 számú hid és Felső-rönök községben létesítendő 10 méter nyílású 94 sz. hid

a) alépitményi és kapcsolatos munkáinak,
b) vasszerkezeti munkáinak biztosítása céljából a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

E munkálatok költségvetési összege 29.961 K 27 f. A versenytárgyalás 1907 évi február hó 5-ikén déli 12 órakor a szombathelyi m. kir. állámépítészeti hivatal helyiségében fog megtartatni. Ugyan ide nyújtandók be az ajánlatok is, a melyek esetleg vasbetonhidak építésére is szólhatnak.

A vasszerkezetre vonatkozó versenytárgyalás szintén február hó 5-én délben a kereskedelmi miniszterium I. C. szakosztályában (II Albrecht ut 1. sz. földszint) fog megtartatni.

Sopron, 1907 évi január hó 11-én.

A soproni kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

A föld és házbirtoknok általános jövedelmi pótdadjából levonandó kamat és élet járadék tartozásokról szóló kamat teher vallomási iverk betérjesztésére határidő folyó év január hó 31. Felhívom az adófizető közönséget, hogy a kikeret ezen ügy érdekel, a városi adóhivatalnál betérjesztendő vallomási iverk kiállításra, a fenti határidőig a városi adóhivatalnál adják be, mivel ezen záros határidőn túl beadott vallomási iverk nem vétetnek tekintetbe.

Zalaegerszeg, 1907. év január hó 7-én.

Németh h. polgármester.

Hírek.

Farsang.

Benne vagyunk a farsangban: egyik multság a másikat éri. Rövid is az idő a vigasságra, mert az idén a csillagok járása mindössze 37 napot engedélyezett Carneválnak az uralkodásra.

Özönével jön a meghívó. Fájdalom, saját külföldi tudósítónk nincs, hogy utaztathatnánk őt a vármegye minden részébe s feljegyeztethetnénk a farsagnak minden érdekességét és minden jelenlevőt, a toalettek színeivel, szabásával és anyagával együtt. Mert csak az az érdekes és igazi báli report, amely mindezekre kiterjeszkedik.

Magunk is belátjuk, hogy biz ez nagy mulasztás. De nem tehetünk róla. A farsang annyira lefoglalja itthon az egy szál tudósítót, hogy a legszivesebb extra meghívók és ugynevezett tiszteletjegyek dacára a multságokról csak általános képet adhatunk, a jelen voltak névsora és toalettek leírása nélkül.

A vidéki farsangot jellemzi, hogy a nagy bálók ugyszólván teljesen elmaradnak. Az idő felváltotta őket apróbb e télyekre, hangversenyekre, öt órai teákra, amelyek másnap reggel érenek véget, műkedvelő előadásokra stb.

A régi nagy, fényes bálók már csak az emléke él. Amikor még págyes fogatok, csengős száruk hordták össze messze vidékekről a mulató ifjúságot. Amikor még a bál hét vármegyére szólt és hét napig tartott.

A nagy bálók kisebb vidéki városokban megfogyott a közönsége. Aki vagyoni, földitani akar, az a fővárosban farsangol. Aki pedig itthon marad, az megelégszik kevesebb parádával (?).

A mai kor realis publikuma pusztán a tánc

kedvéért nem igen mozdul meg. Egy kis művelzet kell csalogatónak. Az élelmes rendező bizottságok tehát gondoskodnak művelzetéről. Igy kapunk azután néha napján mi is egy neves művészt, országos hírű felolvasót, hosszuhajú zongoristát, avagy — ami talán a kisvárosi publikumnak legérdekesebb — helybeli művészgardát.

Nagyon bölesen van, ha a magunk módja szerint mulatunk s nem akarjuk utánozni a a fővárosi vigadót. Igy olcsóbb is, a magyar művészetnek is jut valami és — hogy teljesen a kor felfogásának megfelelő hangon beszéljek — kapunk is valamit a pénzünkért.

* * *

Az ideai farsang legelső attrakciója a nagykanizsai ker. nőgyelet hangversenye volt, amelynek erkölcsi sikerét — a program magas művészi nivója mellett — emelte az is, hogy gróf Batthyány Pál főispán és neje öméltségük, a központi tisztikar jó részével s a megyei birtokos osztály több kiváló tagjaival együtt lerándultak Nagykanizsára.

A polgári egylet nagyterme zsufolásig megtelt. Annyi szép asszonyt ritkán láttak együtt még Zalavármegyében is. Pedig régtől óta híres már a Zala menyecskeje.

A hangversenyen felléptek: Fráter Loránd, Tarnay Alajos és Svastics Eugénia.

Fráter Loránd művészetéről csak az beszélhet, aki hallotta őt énekelni, hegedülni. És csak az érti meg, akinek magyar a lelke. Mert Fráter művésze specialisan magyar. Éneke belenyilal a szívbe s egy-egy bus nótája nyomán kiszökik a szemekből a könny. Ez ez igazi magyar nóta. És nincs olyan művésze a világnak, amely úgy elragadja a magyar embert, mint ez. Sirva vigad a magyar. Ezt az igazságot viszi bele Fráter a kompozícióba, a dalaiba. Kisérője: Tarnay Alajos pepig megérti Frátert. A zongorát mesterien kezeli s a kísérete remek.

Svastics Eugénia művészetéről már volt alkalmunk megemlékezni akkor, amikor Zalaegerszegen fellépett. Nagykanizsán is nagy sikert ért el. Elragadtatással beszélnek hangjának tömör tisztaságáról s technikájának tökéletességéről.

Ugyanazon nap, amikor a ker. jótékony nőgyelet mulatott, hangversenyt és felolvasást rendeztek a Kaszinóban is. Itt Zalaegerszegen azt beszéltek, hogy ez kontra hangverseny akart lenni. Jól sikerül ez is. Különös érdekességét kölcsönözött az estnek Lengyel Zoltán felolvasása, aki elmondta az obstrukció eredetét, a zilahi választást és felemlített számos politikai intimitást.

* * *

Zalaegerszeg csak most kezd farsangolni.

A legelső ismét a kereskedő ifjak egyesülete volt. Hoek János jött le az estélyükre szabad előadást tartani. A multság tegnap este volt.

Ismét boesánatot kell kérnünk a t. közönségtől, hogy báli tudósítónk csak egy szál van. Vannak azonban pillanatok, mikor ez sem tudósít. Tegnap este is nagyon jól mulatott, tehát csak a jövő számban adhat bővebbet.

26-án következik az Irodalmi és Művészeti Kör Rákóczi estélye. A programot már közöltük.

Az érdeklődés rendkívül nagy s ha az előjelek nem csalnak, ez lesz a farsang egyik érdekessége.

Február 9-ikén a karácsonyfa egylet rendez műkedvelő előadást. Már maguk a szerepök biztosítják a tömeges érdeklődést s bizonyosan telt ház előtt adják elő művészeink azt a két kedves vígjátékot, amelyet most tanulnak. Előadás után előképek lesznek.

Február 2-án a Kaszinó rendez estélyt.

Február 3-án az iparos ifjúság mulatsága lesz.

DROGERIA AZ ARANY KERESZTHEZ

Zalaegerszegen, az Arany Bányátellenében

A legolcsóbb beszerzési forrás gazdasági, háztartási, betegápolási, gyógyszeranyagok, pipere- és illatszerekben

A kitünőnek bevált **Gentry kávé-keverék** kilója 3 korona 20 fillér.

köttetésbe a fővárossal, hanem összeköti Magyarországnak nyugati részét is a tengerrel és részben Béccsel is.

A vicinális vonalakra vonatkozólag a közgyűlés javaslatba hozza, hogy a megyének a fővonalakkal és a megye keleti és nyugati részének egymással való összeköttetése s így igen fontos közgazdasági és vicinális érdekek szempontjából létesítsenek: a Deveser—Csabrendek—sümegi, ennek folytatása gyanánt a Sümeg—Hévíz—keszthelyi, a Zalaegerszeg—Zalalövői, a Rum—túrjei vonalak.

A már előmunkálattal engedéllyel bíró Nagykanizsa—letenyei vonal ne építtessék ki csak vasúttá, hanem hozassék összeköttetésbe a Körmeny—muraszombati vonallal.

Miután fenti vonalak a megye vicinális érdekének jórészt megfelelnek s létesítenék a Stajerszággal való közvetlenebb összeköttetést, közgyűlés a javaslatnak ily irányu megszerkesztését elhatározza s azzal a titkárt megbizza.

II.

Titkár jelenti, hogy a nagykanizsai járás kivételével az összes többi járásokból a megtartott munkás és eselődügyi értekezletek jegyzőkönyvei beérkeztek. Nagykanizsán az értekezők megérkezése után fog megtartani s így azon értekezők jegyzőkönyve csak a legközelebbi gyűlés alkalmával lesz bemutattható.

Elnök indítványára közgyűlés elhatározza, hogy a járási értekezletek jegyzőkönyveit felolvastatni nem kívánja, miután az egész megyére kötelező megállapodás úgy sem létesíthető, a járási értekezletek határozatai a gazdák által ugyanis betartatnak. Felszólítatnak azonban a gazdák, hogy akik munkásszükségletüket a kellő időben fedezni nem tudják, jelentsék be ezen körülményt a gazdasági egyesület titkári hivatalának, ahonnan intézkedés fog történni, miszerint, munkásszükséglet a lehetőség szerint fedeztessék.

III.

Titkár jelenti, hogy az O. M. G. E. megkeresését intézett az egyesülethez, miszerint jelentse be azon gazdákat, akik munkásszükségletüket ez ideig fedezni nem tudták.

Közgyűlés határozatilag kimondja, miután munkás szükségletet eddig csak Bakó Gyula jelentett be, adassanak az iratok Bakó Gyula urnak a kellő lépések megtehetése végett.

Közgyűlés titkárt egyúttal utasítja, hogy az iratok haladéktalan elküldése végett intézkedjék.

IV.

Titkár ezután bemutatja Liebhardt Márton urat, a debreceni dohánytermelési kísérleti állomás assistensét, aki Elnök úr ömeltósága meghívása folytán a mai napra lejött, hogy a megyében újból meghonosítandó dohánytermelés végett a közgyűléssel tárgyalásokat folytasson.

Elnök Liebhard assistens urat felkéri, hogy az ügyre vonatkozó ismertetését szíveskedjék előterjeszteni.

Liebhard ur a felhívás folytán előadja, hogy a kísérleteknek legfőképen a cigarettá dohány termesztésére kell irányulniok, mert pipadohányra a jövedéknek nincs szüksége, míg a cigarettá dohány legnagyobb részét importálja. Cigarettá dohány termesztéséhez védett fekvésű, mély rétegű, meszes, kavicsos föld kell, tehát a célra úgy szólván az egész Balatonpart alkalmas. Az eddig Balatonfüreden végzett kísérletek azt igazolják, hogy az a dohányfajta, amelyből a princess cigarettá készül, a Balatonparton megterem. Ennek beváltási ára métermázsánként 100 kor. (elsőosztályu dohány után). Egy 8—9 tagból álló család két kat. holdat képes megművelni s ezenkívül a nyári munkát (aratást) is elvégezheti. Két hold hozama átlag 16 q s a beváltási ár — első és másodosztályu — körülbelül 1100 1200 korona. A dohánytermelés jövedelmezősége függ a napszám magasságától. A dohánytermelés 1.20—1.40 koronánál magasabb munkabért nem bír el. Ahol ennyiért kapható munkás, ott a dohány haszonnal termelhető. Ajánlja tehát, hogy az egyesület a Balaton partján 2—3 helyen eszközöltessen kísérletet. A kísérleti telepnek egy katasztrális holdnak kell lenni. A kísérleti állomás egy hold után a termelőnek hajlandó 3—500 koronáig terjedő segélyt adni, s ezenkívül a melegágyak készítéséhez, ültetéséhez, töréshez, szárításhoz díjtalanul kiküldi dohánykertészét. A termés illetve annak beváltási ára a termelő marad.

Többek hozzászólása után kifejezve azon álláspontot, hogy a megyének főérdeke az, miszerint

a Muraközben, ahol már a hetvenes években jó eredménnyel volt dohánytermelés folytatva, s a szükséges kézi munkaerő rendelkezésre áll, honosítsassék meg újból a dohánytermelés; miután pedig a jövedék pipadohány termelésre engedélyt adni nem akar, teljesítsenek a kísérletek akként, hogy a Balaton vidékén ejtessék meg egy kísérlet cigarettadohánnyal, a Muraközben pedig egy kísérlet fele részben pipa-, fele részben cigarettá dohánnyal.

Közgyűlés a javaslatot ily értelemben elfogadja és Liebhardt urat felkéri, miszerint jelentését a kísérleti állomásnak ily értelemben megtenni szíveskedjék.

A kísérletet végző termelőket az Elnökség fogja megnevezni, s azokat a kísérleti állomásnál bejelenteni.

Végül elnök Liebhardt assistens urnak szíves fáradozásért és előadásáért köszönetet mond, egyúttal indítványozza, hogy fejezze ki a közgyűlés levélbelileg a kísérleti állomásnak is köszönetét.

Közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

V.

Titkár jelenti, hogy a soproni kereskedelmi és iparkamara megkeresést intézett az egyesülethez az iránt, hogy a múlt évben az erjedéstani ipari intézeteknek társadalmi uton való felállítása érdekében megindított mozgalom milyen eredménnyel járt, illetve a mozgalom most milyen stádiumban van.

Közgyűlés utasítja a titkárt, tudassa az iparkamarával, hogy tekintettel arra, miszerint az erjedéstani ipari intézet felállítása valószínű, újabb actiót ez ügyben kifejezni szükségtelennek tartja.

VI.

Titkár jelenti, hogy a csömödéri tejszövetkezet megkeresését intézett az egyesülethez, miszerint egy ott fellállítandó gabonarakár-szövetkezet ügyében őt támogassa.

Közgyűlés utasítja a titkárt, hogy a földmívelésügyi kormánytól szerezzen be alapszabályokat, bocsássa azokat a csömödériek rendelkezésére, s ha a mozgalom kellő mértékben kifejlődik, intézkedjék az alakuló gyűlés megtartása iránt.

VII.

Titkár jelenti, hogy a földmívelésügyi miniszter megküldte tudomásvétel és az érdekeltekkel való közlés céljából a belügyminiszternek a munkásegységek helyi csoportjai ügyében kiadott rendeletét.

Közgyűlés elrendeli, hogy a leirat az egyesületi lap legközelebbi számában közöltessék.

VIII.

Titkár jelenti, hogy a földmívelésügyi miniszter megküldte a munkásközvetítés ügyében hozott rendeletet újból való ismertetés végett.

Közgyűlés a rendeletnek az egyesületi lapban való közlését elrendeli.

IX.

Titkár jelenti, hogy a székesfehérvári honvédkerületi parancsnokság tudatta, miszerint a gazdák ohájának eleget teendő elhatározta, hogy a honvédség nyirfa- és cirok-seprő szükségletét kiegészítéstől szerzi be.

Közgyűlés a leiratnak tudomásul való vehetése céljából elrendeli az átiratnak az egyesületi lapban való közlését.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök a gazdaközönségnek az érdeklődést megköszönve a gyűlést bezárja.

Kmf.

Sárközy Viktor, s. k.
g. e. titkár.

Koller István, s. k.
g. e. elnök.

Az országos jellegű munkás egyesületek helyi csoportjainak bejelentése körüli eljárás.

A m. kir. belügyminiszter rendelete.

Az egyesületek felett gyakorolt felügyelet folyamán több ízben tapasztaltam, hogy az országos jellegű munkásegységek helyi (vidéki) szerveinek, u. n. fiókegyleteknek, helyi csoportoknak, szakosztályoknak stb. megalakulásánál, a megalakulás előfeltételeit és a megalakulásnak a hatóság részéről való tudomásvételét illetőleg úgy az alakulók, mint a hatóságok részéről eltérő felfogások keletkeztek.

Ugyanis egyes országos munkásegységek

helyi szervei, az alapszabályokkal ellentétben, nem kellő számú tagból, továbbá szakegyesületeknél nem szakmabeli, hanem más foglalkozású egyénekből (mint pl. a földmunkások szakegyesületébe befogadtattak bányamunkások is) vagy végül a polgárok szabad akaratára gyakorolt illetéktelen befolyás alatt alakultak továbbá egyes helyi szervezetek megalakulása a hatóságoknak egyáltalában be nem jelentett, vagy a helyi szervezeteknek a hatóságoknál bejelentett megalakulása az illető hatóságok által a vezetése alatt álló miniszterium tudomására nem hozatott.

Ezen eljárás sem az egyesületek felett gyakorlandó hatósági felügyelet követelményeivel, sem maguknak a szóban forgó egyesületeknek alapszabályaival összhangban nem áll.

E viszás helyzet megszüntetése tehát sürgős szükségé vált. Ezuttal is kijelentem, hogy a polgárok egyesülési szabadságát teljes épségben fentartani és biztosítani kívánom s az egyesülési szabadságnak csak azon értelmezését akarom megszüntetni, mely a polgárok egyéni szabadságát, különösen pedig az egyesületi tagoknak az alapszabályokban biztosított jogait és érdekeit, valamint az állam érdekeit is veszéllyel fenyegeti.

Ennélfogva az egyesületek tárgyában kiadott 1873. évi 1894/eln. 1874. évi 773/eln. 1875. évi 1508/eln. végül 1898. évi 1136/eln. és 2219/eln. számú belügyminiszteri körrendeletek kiegészítésül rendelem a következőket:

1) Az országos jellegű munkás-egyesületek alapszabályilag megállapított helyi szervének (fiókegylet, helyi csoport, szakosztály) alakítása céljából bejelentett gyűlés megtartása, ha annak tárgyát csupán a megalakulás képezi s ezt az összehívók a cél megjelölésével bejelentették, nem akadályozandó.

2) A gyűlés összehívói az alakítógyűlésről szóló jegyzőkönyvet annak igazolása mellett, hogy az alakulás mindeben megfelelt az anyaegetület jóváhagyott alapszabályainak, nevezetesen, hogy az alapszabályokban megkötött számú tag a helyi szervezetbe belépett s hogy ezek a tagok mind az alapszabályokban előírt foglalkozáshoz tartozó magyar állampolgárok, a nagy és kis községekben az előjárásnak, rendezett tanácsu városokban és a törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesternek 48 óra alatt bemutatni tartoznak.

Ezen jegyzőkönyvben feltüntetendő az is, hogy az anyaegetületi alapszabályokban meghatározott melyik helyi szervnek (helyi csoport, fiókegylet, szakosztály) megalakulásáról van szó, vannak-e külön szervezeti működési szabályai s ha vannak, minők ezek s kik választattak meg a helyi szerv vezetőségébe?

Ugyanezért bemutatandó az anyaegetület erre illetékes szervének a helyi szervezet megalakításához való hozzájárulását igazoló nyilatkozata s az anyaegetület láttamozott alapszabályainak egy sokszorosított példánya.

3) Az így bejelentett alakulás tudomásul veendő, kivéve azt az esetet, ha a tagok szervezése fenyegetés, vagy erőszak útján történt. A bejelentést átvevő hatóság, ha erre nézve gyanuja támadt, erről az alábbi pontban megnevezett felsőbb hatóságnak jelentést tesz.

4) A tudomásvételre, illetőleg a tudomásvétel megtagadására s az esetleges vizsgálat elrendelésére a törvényhatóság első tisztviselője illetékes, akihez a bejelentést átvevő hatóság az összes iratokat véleményes jelentés mellett átteni köteles.

Az ezen iratokkal egyidejűleg bemutatott anyaegetületi alapszabályok a hatóság irattárában megőrzendők.

A törvényhatóság első tisztviselője a megalakulás tudomásulvétele ügyében hozott határozatát a helyi szerv vezetőségének szabályszerűen kézbesítetteti.

5) A helyi szerv (fiók, helyi csoport, szakosztály) csak a tudomásvétel után alakul meg véglegesen.

Működését azonban ideiglenesen megkezdheti, ha ezt a megalakulás bejelentésével egyidejűleg vagy később az illetékes helyi hatóságnak (L. 2. pont első bekezdés) kellően bejelentette s az erről elismervényt ad.

A működés megkezdése bejelentendő a 4. pontban megnevezett hatóságoknak is.

A helyi hatóság a működés megkezdésének bejelentését igazoló elismervényt a bejelentés beérkezésétől számított három nap alatt kiadni tartozik, kivéve azt az esetet, ha a tagok erőszaka-

kos módon való szervezésének gyanuja forog fenn.

6) A helyi szervnek működését a törvényhatóság első tisztviselője ép úgy ellenőrzi, mint bármely önálló, saját alapszabályokkal bíró egyesület működését s ezen helyi szervnek működésére nézve mindenben az anyaegyesület alapszabályainak intézkedése kötelező.

Ha kétségtelen bizonyítékok vannak az iránt, hogy a helyi szerv az alapszabályoktól eltérő, az állam vagy az egyesületi tagok egyéni érdekeit veszélyeztető eljárást folytat, vagy a 7. szakasz második pontjában körülírt nyomtatványokat vagy iratokat terjeszti, vagy kiad, a törvényhatóság első tisztviselője a helyi szerv működését indokolt határozattal saját hatáskörében ideiglenesen azonnal felfüggesztheti, az ügyvitel és pénzkézeltés megvizsgálását elrendelheti és az összes vizsgálati iratokat jelentés kíséretében a továbbiakra vonatkozó végleges döntés céljából a vezetés alatt álló miniszteriumhoz felterjeszti.

7. A helyi szervnek (főök, helyi csoport, szakosztály) az anyaegyesületi alapszabályok ellenére folytatott működése esetében vizsgálat tárgyává teendő az is, hogy a helyi szerv szabálytalan működése az anyaegyesület tudtával történt-e s az anyaegyesület központi szerve által támogatott, vagy támogatott-e és ha igen, erről az anyaegyesületre nézve illetékes hatóság (polgármester, alispán) azonnal értesítendő.

Az anyaegyesület (országos, központi szövetség, országos szakegyesület stb.) alapszabályellenes működésének tekintendő különösen az, ha az anyaegyesület, vagy ennek bármely központi, vagy helyi szerve (főök, helyi csoport, szakosztály stb.) közvetlenül, vagy közvetve oly füzeteket (ügyrend vagy házirend, tagkönyvecske) vagy bármely alakban megjelenő nyomtatványokat, vagy iratokat ad ki s az egyesületi tagok közt kioszt, melyekben az egyesület hatásköre, a tagok jogai és kötelezései s különösen az anyaegyesületi tagok pénzbeli járulékaik tekintetében oly intézkedések vannak, melyek a belügyminiszterium által látalmazott alapszabályokban megállapított kereteket túllaladják; továbbá, ha a tagjai között oly nyomtatványokat terjeszt, a melyek izgató, vagy lázító tartalmuknál fogva a kir. bíróság által lefoglalni illetőleg elkoboztatni rendeltettek.

8) Az országos jellegű munkásegyletek helyi szervei megalakulását illetőleg ennek tudomásul vételét, ugymint azok megszűnését a törvényhatóság első tisztviselője a belügyminiszternek bejelenteni tartozik.

9) Jelen körrendelet által hatályukat veszítik az országos jellegű munkásegyletek alapszabályaiban, esetleg azok látalmazási záradékában a helyi szervek megalakulásának és megszűnésének bejelentésére nézve foglalt mindazon intézkedések, melyek a jelen körrendelet intézkedéseivel ellentétesek.

Ugyanezért utasítandók a munkásegyletek, hogy a mennyiben alapszabályaikban a helyi szervek megalakulásának és megszűnésének bejelentésére nézve az ezen rendeletben foglaltaktól eltérő intézkedések, vagy rendelkezések lennének, alapszabályaikat e rendelet értelmében módosítsák s az ekként módosított alapszabályokat látalmazás végett a belügyminiszteriumhoz 40 nap alatt terjesszék fel.

A vámtarifális felvilágosításokra vonatkozó miniszteri rendelet

A vámtarifális felvilágosítások megadásánál követendő eljárás tárgyában, egyetértőleg a kereskedelemügyi és földművelésügyi m. kir. miniszter urakkal, valamint az érdekelt osztrák es. kir. miniszteriumokkal a következőket rendelem:

I. Kötelező joghatálylyal bíró vámtarifális felvilágosítások megadásánál követendő eljárás.

1. §. Az áruknak vámtarifális kezelését és a göngyelyhatározmányok alkalmazását illetőleg kérdés intézhető:

a) közvetlenül a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz, vagy a m. kir. kereskedelemügyi vagy a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz;

b) vámhivatalok útján a m. kir. fővámgazgató közvetítésével, a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz;

c) mezőgazdasági és erdészeti testületek útján a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz;

d) kereskedelmi, nagy vagy kisipari testületek útján a m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumhoz.

A nevezett miniszteriumok az ily kérdésekre a vámügyi tanács meghallgatása után vagy pedig, ha a fenforgóval azonos eset már megelőzőleg oly döntés tárgyát képezte, a melynél a vámügyi tanács is közreműködött, ezen döntés alapján, a választ általánosan kötelező joghatálylyal megadják és pedig a m. kir. pénzügyminiszterium és a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium kölcsönös egyetértéssel, a mezőgazdasági és erdészeti ügyekben a földművelésügyi m. kir. miniszteriummal is egyetértve, a m. kir. földművelésügyi miniszterium pedig egyetértőleg a m. kir. pénzügyi és kereskedelemügyi miniszteriumokkal.

23. §. A beadványi bélyegekkel ellátandó kérvényekben felelőndő:

a) minden az áru szárazására, készítésére, összetételére és rendeltetésére vonatkozó oly adat, mely a tarifálásra befolyással van;

b) vajjon az árut a kérdő fél már egy ízben valamely m. kir. vagy es. kir. osztrák vámhivatalnál vámkezelte-e, és igenlő esetben mily tarifátétel alkalmaztatott;

c) vajjon hasonló kérdést az illetékes es. kir. osztrák miniszteriumok egyikéhez már intézett-e és mily választ kapott;

d) hogy a fél bizonyos vámhivataloknak a nyert felvilágosításnak megfelelő utasítását kívánja-e, különösen igényt tart-e a es. kir. osztrák vámhivatalok értesítésére is;

e) A beadványhoz legalább öt darab, a fél által azonosítandó áruminta vagy áruábra csatolandó.

A minták alakja és nagysága akképen választandó, hogy azoknak netalán szükséges megvizsgálását megbízható módon lehessen megengedni. Ha a fél bizonyos meghatározott vámhivataloknak utasítását kifejezetten kívánja, az esetben árumintákat, illetve ábrákat az utasítandó vámhivatalok számára megfelelő számban tartozik azonfelül a felvilágosítást nyújtó hatóságnak bemutatni, mely minták, illetve ábrák a fél magánpecsétjével azonosítandók.

f) A fél beadványában arra nézve is kifejezetten nyilatkozni tartozik, hogy a netalán szükséges megvizsgálásokkal, valamint a minták szállításával egybekötött költségeknek feltétlen, vagy pedig bizonyos maximális összegig leendő viselésére kötelezi-e magát.

g) a fentiek értelmében hiányosan felszerelt beadványok a félnek kiegészítés végett visszaadandók és a mennyiben azoknak kiegészítése nem a megkívánt módon eszközöltetnék, a válasz megadása negatívatik.

Az f) alatt említett költségek fedezetére ismeretlen felektől, különösen külföldiektől megfelelő biztosíték fog követeltetni.

3. §. A válasz a legrövidebb idő alatt megadatik. A mennyiben azt hat héten belül megadni nem lehetne, a fél ezen határidő lejártával az ügy állásáról értesítést kap.

A fél kérdésére adott válasz azokkal a vámhivatalokkal, a melynek utasítását fél kifejezetten kérte, feltétlenül és pedig a félnek adott válasz kézbesítésével egyidejűleg azonosasági jelekkel ellátott minták, illetve ábrák leadása mellett közöltetni fog.

A vámhivatalokat a magyar királyi pénzügyminiszterium utasítja.

4. §. Az adott válasz azon hivatalokra nézve, a melyekkel az, akár a fél kívánságára, akár hivatalból közöltetett, mind addig kötelező, amíg azt az érdekelt miniszteriumok későbbi döntése meg nem változtatja.

A felvilágosítás utólagos döntés által történt megváltoztatásának azonban a felvilágosítás értelmében utasított vámhivatal által már előzőleg eszközölt vámkezelésekre visszaható ereje nincsen.

Az 1. §. értelmében illetékes miniszteriumoktól nyert, általánosan kötelező joghatálylyal bíró válasz alapján eszközölt vámkezelések esetén mindazonáltal a hiányzó vámminták a határvám-szabályok 228. §-a alapján téves tarifálás címén előírható, esetleg valótlan bevallás miatt a további eljárás is megindítható, ha az adott válasz a fél által szolgáltatott tudva valótlan adatokon alapszik.

Az érdekelt miniszteriumok a felvilágosítás alapjául szolgáló tarifálást, ha az valamely későbbi döntés által változást is szenvedett volna, továbbra is érvényben fogják tartani, a mennyiben beigazoltatik, hogy a behozatal oly kötések alapján történt, a melyek még a felvilágosítás megváltoztatása előtt jóhiszeműleg jöttek létre,

ha nem törvényhozási intézkedésen alapuló módosítás forog szóban.

Azon az alapon, hogy valamely felvilágosítás utólagos döntés alacsonyabb vámtétel alkalmazása értelmében módosított, a félnek csak az esetben van igénye vámvisszatérítésre, ha a nyert felvilágosítás alapján benyújtott bevallását a felvilágosítás jog fenntartásával tette meg.

A már adott felvilágosításoknak azon módosítását, a melyek a „Pénzügyi Közlönyben“ közlése nem tételnek, a felvilágosítás megadásától számított egy éven belül vagy a kérdő felekkel, valamint mindazokkal a vámhivatalokkal közöltetni fognak, a melyek az eredeti felvilágosításról értesítést nyertek. Ezen határidő lejártával ez csak a felek kérdésére fog történni.

5. §. Az adott vámtarifális felvilágosításokról a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium folytatólagosan számozott jegyzéket vezet.

II. Kötelező joghatálylyal nem bíró vámtarifális felvilágosítások megadása.

6. §. A fenti határozatok a m. kir. fővámgazgatónak azt a jogát, hogy feleknek vagy vámhivataloknak kérdéseire a felekkel szemben kötelező joghatálylyal nem bíró felvilágosításokat adhat, nem érintik.

7. §. Jelen rendelet 1907. év január 1-ével lép életbe.

A földművelési miniszter rendelete a munkaköztítés szervezése tárgyában.

I. Rész. A gazdasági munkásközvetítés.

1. §. Rendezett tanácsu városokban és nagy községekben a községi munkásközvetítő s helyettesét rendszerint az előjáróság (tanács) vagy a segéd és kezelő személyzet tagjai közül a képviselő testületnek, a körjegyzőségi munkásközvetítő s helyettesét pedig a szövetséget községek képviselő testülete egyetemének kell kirendelni.

A vármegye alispánjának jóváhagyásával egyes kis községek külön községi közvetítőt alkalmazhatnak.

A vármegye alispánjának jóváhagyásával közvetítőt közhivatalban nem álló magánegység is megválaszthatók.

A községi körjegyzői munkásközvetítő közvetlenül a járási főszolgabíró (polgármester) hatósága alatt áll.

A munkásközvetítési feladatok ellátása a megbízott községi tisztviselő hivatals köteleességét képezi s annak elhanyagolása fegyelmi vétséget képez.

A megbízás bármikor visszavonható.

2. §. A képviselőtestület a közvetítőnek külön tiszteletdíjat állapíthat meg.

A felek felkérése folytán irt minden levél és távirat megírásáért a közvetítő a féltől 20 fillért szedhet.

A vármegye alispánjának jelentése alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter függetlenül attól, hogy a közvetítő a község részéről kap-e vagy nem tiszteletdíjat, egyes községi munkásközvetítőknél a kiváló szolgálataikért jutalmat utalványozhat.

3. §. A községi vagy körjegyzőségi munkásközvetítőnek az a feladata, hogy:

a) a jelentkező azon helybeli gazdasági munkásokról, akik helyben keresetet nem találván, mezőgazdasági, szőlő, erdei, föld stb. munkára más vidékre is hajlandók csoportosan elszerződni, a) alatti minta szerint, a munkásokat kereső munkaadókról pedig a 2. minta szerinti jegyzéket vezessen;

b) a földművelésügyi miniszterium munkásközvetítési osztályának, a törvényhatósági, községi, körjegyzőségi közvetítőknél, ugy szintén azon munkaadóknak és munkásoknak, a kik szóval, levélben, vagy távirattal hozzáfordulnak, a munkát és illetőleg a munkásokat keresők részére a szükséges felvilágosításokat szóval, illetőleg a mennyiben a magánfelek által kért válasz megírásáért járó 20 fillér készpénzben vagy bélyegeken részére megküldetett és a válasz bérmentesített, levélben, táviratban adja meg s általában a munkaadókat és munkásokat a szerződés kötés előmozdítása céljából megfelelő támogatásban részesítse;

c) ha pedig a munkáskereslet és kínálat közvetítésével kiegyenlítést nem nyerhet, a helyben keresetet nem találó és idegen helyre is csoportosan szerződni hajlandó munkások létszámát és illetőleg a munkásokat keresők számát

hivatalos portómentes levelezőlapon a 3) alatt esatolt minta szerint a törvényhatósági közvetítőnek és egyidejűleg a földművelésügyi magyar kir. miniszterium munkásközvetítési osztályának hetenkint jelentse be, ha pedig a bejelentett adatokban hétközben jelentékeny változás áll be, erről ugyanazoknak azonnal tegyen jelentést;

d) a törvényhatósági közvetítő által megküldött kimutatásoknak (5. §.) a községházánál nyílt helyen való kifüggesztéséről gondoskodik. A törvényhatósági munkásközvetítőt a törvényhatóság közönsége jelöli ki.

Törvényhatósági munkásközvetítőül kijelölhető:

a) a törvényhatóság központi tisztviselője;

b) a gazdasági egyesület ajánlatára a gazdasági egyesület titkára;

c) a törvényhatóság székhelyén lakó, közhivatalban nem álló magánember.

A megbízás az alispán (polgármester) előterjesztésére bármikor visszavonható.

Ha a törvényhatóság a közvetítői feladatok teljesítésére törvényhatósági tisztviselőt jelöl ki, e teendők ellátása annak hivatalos kötelességét képezi.

A törvényhatósági közvetítő közvetlenül az alispán (polgármester) hatósága alatt áll.

A törvényhatósági közvetítőnek az alispán (polgármester) előterjesztésére a m. kir. földművelésügyi miniszter az adatszolgáltatás aránya szerint évenként díjat állapít meg.

5. §. A törvényhatósági közvetítőnek az a feladata, hogy:

a) a községi közvetítőktől és a szomszédos törvényhatósági közvetítőktől beérkezett adatokból hetenkint a 4) alatti minta szerinti összesítéseket készítsen és azt azon megyéjében községeknek, melyekben munkások vagy munkásokat keresők jelentkeznek, továbbá a szomszédos törvényhatósági közvetítőknél, egy-egy példányban postán küldje vagy távbeszélőn tudtul adja;

b) a közvetítési közegeknek, továbbá a közvetlenül nála szóban, írásban, vagy távirattal jelentkező feleknek a kért felvilágosításokat szóval, illetőleg a mennyiben a magán felek által kért válasz bérmentesített, levélben vagy táviratban díjtalanul megadja és általában, vagy a munkaadókat és munkásokat a szerződéskötés előmozdítása céljából megfelelően támogassa.

A törvényhatósági jogai felruházott városban a törvényhatósági közvetítő látja el a községi munkásközvetítő (3. §) feladatát is.

7. §. A földművelésügyi miniszterium munkásközvetítő osztálya a községi, körjegyzőségi és törvényhatósági közvetítőktől beérkezett jelentések alapján a munkát keresőkről s a munkásokat keresőkről nyilvántartást vezet s azoknak a munkaadóknak és munkásoknak, kik közvetlenül hozzáfordulnak, továbbá a törvényhatósági községi, körjegyzőségi közvetítőknél, szóval, levélben, vagy táviratban a kért felvilágosítást teljesen díjtalanul megadja. A központ a törvényhatósági és a községi közvetítővel közvetlenül érintkezik.

8 §. Azon községeket és törvényhatóságokat, a melyek területén nincsenek gazdasági munkások, vagy a melyek területén a munkáskereslet és kínálat kiegyenlítést talál, a földművelésügyi miniszter a közvetítő kijelölésének kötelezettsége alól ideiglenesen felmentheti.

II. Rész. A munkásközvetítőkről.

9. §. Gazdasági munkásközvetítés üzletszerű gyakorlására az illetékes törvényhatósági közigazgatási bizottság javaslatára, a földművelésügyi m. kir. miniszter adhat engedélyt.

Engedély csak annak adható, a ki hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy:

1. magyar állampolgár s önrendelkezésre jogosult;

2. nyereség vágyból elkövetett büntett vagy vétségért büntetve nem volt;

3. nem áll oly büntetés alatt, mely őt hasonló üzlet folytatásától eltiltja;

4. a törvényhatósági közigazgatási bizottság előterjesztése alapján a földművelésügyi m. kir. miniszter által meghatározott biztosítékot készpénzben, takarékpénztári betét könyvben, vagy biztosítékként elfogadható értékpapirokban a törvényhatóság pénztárába letette.

Az engedély a közigazgatási bizottság javaslatára a földművelésügyi m. kir. miniszter által indokolt esetben visszavonható.

Az a munkás, aki a vele együtt szerződni kívánó munkásokat összegyűjti, a munkáscsoportban maga is munkát vállal és tényleg teljesít, közvetítőnek nem tekintetik.

10. §. A gazdasági munkásközvetítő csak azon megyebeli munkások közvetítésére jogosult, a mely vármegyére engedélye szól.

A közvetítő csak megbízójától szedhet közvetítési díjat.

A munkásközvetítő a közvetítésekről nyilvántartást tartozik vezetni. Ezen nyilvántartás az elsőfoku hatóság ellenőrzése alatt áll.

11. §. Olyan gazdasági munkást, a kinek munkásigazolványa nincsen, közvetíteni tilos.

12. §. Kihágást követ el és az 1898. II. t.-cz. 64. §-ában megjelölt büntetéssel büntendő azon magánközvetítő:

a) aki a már elszereződött munkást vagy napszámot azon időtartam alatt, melyben annak már megkötött szerződését teljesítenie kellene, más munkaadó részére közvetíti;

b) aki engedély nélkül foglalkozik munkásközvetítéssel;

c) aki jelen szabályrendelet 10. 11. §§-ainak rendelkezéseit, tilalmait megszegi.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár felhívása.

A Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárra vonatkozó törvények értelmében Magyarországon minden gazdasági cseléd balesetbiztosítást élvez oly értelemben, hogy ha a munkaadó a törvény által reaszabott minden törvényes feltételnek eleget tesz, akkor baleset esetén a költségeket a pénztár a munkaadónak visszatéríti, ha ellenben a munkaadó a feltételek betartását elmulasztja, akkor az összes költségek a munkaadó terhére esnek.

A törvények értelmében a pénztár fizetési kötelezettségének az az alapfeltétele, hogy a munkaadó az illető gazdasági cseléd után az 1900 évi XVI. t. c. 8 §-a értelmében évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat kellő időben megfizesse.

Dacára annak, hogy az ide vonatkozó törvényes rendelkezések az intézmény hat évi fenállása óta a gazdaközönségnek úgy hivatalos uton, mint ismertetések kiosztása, sőt hirdetmények kifüggesztése útján ismételt tudomására hoztattak, a most lefolyt évben is gyakran előfordult, hogy gazdasági cselédek balesetei alkalmával a segélyek kiszolgáltatását abból az okból voltunk kénytelenek megtagadni, mert a munkaadó az illető gazdasági cseléd után 120 filléres hozzájárulási díjat kellő időben meg nem fizette.

Miként az elutasító határozataink ellen beadott felelőzésekből láthattuk, a munkaadók egy része ugyanis még most sincsen tisztában a 120 filléres hozzájárulási díj jogi természetével, azt tisztán adónak tekinti, holott az tulajdonképpen a kötelező biztosítás díjával tekintendő, amelyet ha a gazdák kellő időben be nem fizetnek, nemcsak hogy baleset esetén a pénztártól semmiféle kártérítésre számot nem tarthatnak, hanem az 1902 XIV. t. c. 24 §-a értelmében sérült cselédjeiknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint amint segélytől ezek a pénztárral szemben elestek.

Nehogy tehát jövőben a munkaadók hasonló károsodásnak legyenek kitéve, felkérjük a t. címet, szíveskedjék legbölcsebb belátása szerint gondoskodni arról, hogy a munkaadók felvilágosítottassanak, miszerint az a körülmény, hogy a 120 filléres hozzájárulási díj a közdők módjára kezeltek, s hogy a nem fizetőktől utólag végrehajtás útján is behajthatik, vagy ha esetleg azt késedelmesen, külön felhívás nélkül is befizetik, magában véve a biztosításra való jogot nem adja meg, hanem csak az a munkaadó számíthat arra, hogy a gazdasági cselédek balesetei folytán felmerült költségeket a pénztár megtéríti, aki a 120 filléres hozzájárulási díjat kellő időben lefizette.

A 120 filléres hozzájárulási díjat azon cselédek után, akik már az előző évben is ugyanazon munkaadónál szolgáltak, az év április hó 1-én, a változott és újonnan felfogadott cselédek után pedig a szolgáltatbalépéskor azonnal meg kell fizetni.

Felkérjük a t. címet, miszerint abból az alkalomból, hogy most a januári cselédváltozások folytán az újonnan felfogadott cselédek után a 120 filléres hozzájárulási díjak egy része azonnal esedékessé válik, szíveskedjék a rendelkezésére álló legalkalmasabb módon a gazdák figyelmét felhívni arra, hogy a díjat új cselédek után

azonnal és régi cselédek után is idejekorán a nyíval inkább fizessék be, mert ennek elmulasztása esetén maguknak okozhatnak úgy anyagi, mint erkölcsi kárt, ha netalán baleset esetén a segélyek érvényes biztosítás hiányában kiutalványozhatók nem lesznek.

Van szerencsénk tisztelettel közölni, hogy a gazdáknak a kötelező balesetbiztosítással kapcsolatos kötelességeiről szóló s ez alkalommal I példányban idecsatolt kis füzetből ez iránti megkeresésére bármikor készséggel küldünk szíves kiosztás végett megfelelő számú példányokat.

Nagybecsű intézkedéseiről mielőbbi szíves értesítését kérve, maradunk hazafui tisztelettel

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár Központi Igazgatósága.

Piaci árak a legutolsó hetvásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 101	Kor. 102
búza		14.—	—
rozs		12.—	12.20
árpa		13.40	—
zab		14.—	—
kukorica		12.—	—

Nyílt tér.)*

25—30 ezer korona

okiratokkal igazolható biztos évi keresetre szer tehető **egy szabadalmi jog kihasználásával**, amely Zalamegyére, ahol az már eddig bevezetett, **6 évre bérbeadandó.**

Előzetes tőkebefektetés nem szükséges. csak vagyoni garanciával rendelkezők küldjék ajánlatukat.

Találmányokat Értékesítő Vállalat

BUDAPEST, Erzsébet körút 12.

A közigazgatási részt szerkeszti: **Sárközy Viktor.**

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**

Laptulajdonosok: **dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.**

Ha köszvényben, reumában, ichiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr FLESCH-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvény, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmasokat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható dr FLESCH E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 K. 3 kis vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvéttel küldjük.

! Köhögés !

Aki ezt figyelemre nem méltatja, vétkezik a saját egészsége ellen.

A Kaiser-féle

Mell-Karamellák

a 3 fenyőfa jeggyel.

Orvosok által ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és hörghurut ellen.

5120 körjegyző által hitelesített irat bizonyítja, hogy amit ígérünk, azt meg is tartjuk.

Egy csomag 20 és 40 fillér, egy doboz 80 fillér Kaszter Sándor gyógyszerárában és Schmidt Győző cukrászatában Zalaegerszegen.

Teljesen pótolják a
külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselei:

Klein Iván Tapolcán.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárjegyzéket, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, aóél- és bőrárak stb.-ről eredeti gyári árban. Nikkel remontoir óra ... K 2.— System Roskopf patent óra ... K 4.— Széjel eredeti system Roskopf patent óra ... K 5.— Bejegyzett „Sa Roskopf“ nikkell rem. óra ... K 7.— Ezüst remontoir óra „Glória“ művel K 7.60 Ezüst remontoir óra dupla fedőlel ... K 11.50 Ébresztőóra K 2.90. Konyhaóra ... K 8.— Schwarzwaldi óra K 2.80. Kakukóra K 3.50 Minden óráért 8 évi írásbeli jótállás. — Nincs cseken kockázat! Beosorolás megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első óragyár és szétküldési árúház,
Erdős 1352. szám. (Csehország.)

5/1907.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 368 számú végzése által dr. Fürst Béla végrehajtató javára Csordás György ellen 450 K tőke, ennek 1906 évi december hó 1-től járó 5% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt, 2320 K-ra becsült szarvasmarhák, és lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Söjtörön leendő eszközésére 1907. évi február hó 5-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beosorolul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1907 évi január hó 20. án.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

IDEGBETEGEK!

Kérjenek ingyen prospektust
a gyengeség elleni

Gyökeres
gyógymódról.

Tudományos ismertetéseket 40
fillér posta bélyeg beküldése
ellenében küld

GÜNSBERGER ZSIGMOND

Wien XX. Wallnerstrasse 31. sz.

Gyümölcsfa eladás.

A reszneki urodalmi kertészetben
400 drb 3—4 éves magastörzsű
nemesített alma- és körtefa
kerül a tavaszi idényben eladásra.

Megrendelések Korpics Pál ker-
tészhez Resznen (posta helyben)
Zalamegyében, intézendők.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedt-
ség és elnyálkásó-
dás ellen gyors és
biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kiss Lajos, Sümegen: E. Der-
varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárúháiban.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület áruraktára.

A közeledő tavaszi idényre felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönség figyelmét az áruraktárban beszerezhető jó minőségű

lóher lucerna és répamagvakra

nemkülönb az egyéb gazdasági cikkekre u. m. rézgálic, raffia, kocsikenécs, mindennemű olajokra, melyeket elsőrendű minőségben gyorsan és pontosan szállít az áruraktár.

Felkérjük az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy megrendeléseivel az áruraktárt, azok pontos foganatosíthatása végett, a kellő időben felkeresni sziveskedjék.

Kívánatra szívesen szolgálunk árjegyzékkel, vagy nagyobb mérvű rendeléseknél külön árajánlattal.

Levélbeli megkeresések a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez intézendők.

Sárközy Viktor

g. e. utkár, az áruraktárkezelője

A tisztelt háziasszonyoknak

legmelegebben ajánljuk a

valódi : Franck: kávé-pótlékot

mint legjobb pótkávét,

belföldi nyersanyagból gyártva

Franck Henr. fiai

loni gyárában

Kassán.

Védjegy.

Birtokvétel.

Zalamegyében, esetleg szomszédos megyékben **1000—1500 hold nagyságu birtokot** keresek egy ügyfelem számára megvételre.

Föltétel, hogy a birtokhoz közel **folyó legyen**, amennyiben nagyobb szabásu haltenyésztés létesítése van tervbe véve.

Ajánlatokat kérek alábbi címemre:

Szalai Lipót

Szombathely, Széchenyi-tér 4. szám.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsém a mélyen tisztelt gazdaközönség és uradalmak figyelmét felhívni, hogy

jármos ökröket és tinókat bármely mennyiségben és bármely fajból szállítok s mindig arra törekszem, hogy tisztelt megbízóimnak teljes megelégedését kiérdemljem.

Levélbeli megkeresésre készséggel válaszolok vagy személyesen megjelenek.

Tisztelettel

Kluger Jenő

POZVA, posta Zalaegerszeg.

Superfoszfát,

strassfurti kaitot, strassfurti káli trágysót 40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb műtrágyafélet, azonkívül rézgalicot (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít

„Hungária“

műtrágya-, kénsv- és vegyipar részv.-társaság
Budapest, V., Fürdő-u. 8.

Meghívó.

A „Nyrádi Fogyasztási Szövetkezet” 1907 évi február hó 5-én este 6 órakor Nyirádon a szövetkezet helyiségében **évi rendes közgyűlést** tart, melyre a tagok oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az 1906. évi mérleg a a szövetkezet üzletében a mai naptól megtekinthető.

TÁRGYSOROZAT:

1. A mérleg- és zárszámadások bemutatása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozat hozatal a felmentvény tárgyában.
4. Határozat az osztalékok hovatartozása tárgyában.

Nyrád, 1907. január 10.

Az igazgatóság

A „Nyrádi Fogyasztási Szövetkezet” 1906. évi mérlege.

Folyó szám	V A G Y O N	K	f	Folyó szám	T E H E R	K	f
1	Készpénz	718	87	1	Részvények	2044	—
2	Leltár szerint áruérték	3244	54	2	Áruhitel	3703	62
3	Adóssok	2601	28	3	Egyenleg mint nyereség	817	07
	Összesen	6564	69		Összesen	6564	69

Nyereségi- és veszteségi számla.

Folyó szám	V E S Z T E S É G	K	f	Folyó szám	N Y E R E S É G	K	f
1	Adóra	100	—	1	Áruk után nyereség	1919	12
2	Házbér	140	—				
3	Üzletvezető fizetésére	500	—				
4	Pénztárnok fizetésére	60	—				
5	Fuvarok és postadíj	230	29				
6	Részvényekre és osztalék	71	76				
7	Nereség	817	07				
	Összesen	1919	12		Összesen	1919	12

Év elején a tagok száma 81, az üzletrészeké 365. Év végén tagok száma 78, üzletrészeké 511. Kilépett 3 tag 12 üzletrésszel. Egy-egy üzletrészre esik 1 korona 59-8 fillér osztalék.

Nyrád, 1907. január 10.

Takács Dávid, elnök.

Nagy Dezső, pénztárnok.

Tulok János, könyvelő.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy a

Weinberger Herman és fia

cég 54 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő üzletét átvettem s azt — több e szakba vágó cikkel kibővítve — ujjonnan berendezem és saját nevem alatt tovább vezetem.

Mielőtt azonban raktáramat újra felszerelném, a még megmaradt raktáron levő árut a lehető legolcsóbb árban árusítom el.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Marton Márkus,

Weinberger Herman és fia utóda.

== Minden gazdaságban nélkülözhetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszent 15-féle nagyságban különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

TELEFON 69. szám.

Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.

Requiny-féle
RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ-SZÖRP
páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnaál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld:
REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Küli-6 Kerepesi ut 24.
A híres **RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ** egyedül készítője.
Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
DAMÁST.
árak csak akkor valódiak,
ha ezen védjeggyel vannak ellátva.
VALÓDI SZEPESSEGI
VÉD-
JEGY
ECHT ZIPSER

VÉRZEGÉNYSEG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

TUDÓBAJOSOKNAK
és mindenkinek, aki köhög, rokot, párásan szelgálatot tesz a
Malápi-féle hársfamészörp
Miniatüveget 8 horonáért küld
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, IÓZSEF-KÖRÚT 64.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legzolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti a
Hammond
írógép.
Kizárólagos elárúsítók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-u. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

Szeplő, májfolt, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol
BALASSA FÉLE UGORKATEJ
szépitőszerelemmel való bekenés által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkassáppan 1 k., puder 1-20 k.
Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész, Pest, Andrássy-ut 47.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
• jönnön berendezett elsőrangú éttermeiben
Budapest, VI., Andrássy-ut 89.
mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van

KISS SZERENCSEJE
NAGY
1000.000 VASAROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KAROLY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, KISS-UTCA 11.

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bér. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

A BREZDAI MOTORGYÁR
részvénytársaság
benzin-, gáz-, szilvógáz-motorai és benzin lokomobíljai szakkörökben elismert legjobbak az összes gyártmányok között.
Vezér-kapcsoló: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa**
Budapest, VI., Teréz-körút 41.
Prospektus ingyen.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
tojás-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél.
NAGY MEGTAKARITÁS.
Kapható minden fűszerüzletben és drogeriában. Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK, R. T.
vegyszerüzlet gyára, BUDAPEST.

„Zsornai”-féle
NEPELEJTS védjeggyű férfi-nyakkendő,
kittinó
magyar Ipari
PARIS SZÁLLODA
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-20 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és határok felé.

Eladó házak és házhely.
Zalaegerszegen a Kossuth-utcában 34. és 44. szám alatti **házak** bármelyike, valamint a vasutmenti új utcában egy **házhely** eladó.
Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos
Pásztor Károly
Kossuth-utca 44.

Eladó.
Riparia Portalis sima vessző I. oszt. 46 ezer darab. II. oszt 22 ezer. Rupestris Monticolia I. oszt. 5 ezer darab. II. oszt. 1¹/₂ ezer I. oszt. gyökeres 2¹/₂ ezer. Olasz Rizling gyökeres I. oszt. 10 ezer darab. Piros Chasselas Losztály 5 ezer darab.
Levelek ajánlat végett Ferenczi Győző zalaabéri uradalmi intéző Tolcsánv p. Pakod intézendők.

Gőzcséplőkészletek 2¹/₂-től 12 lóerőig, **benzinmotorok,**
SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,
Aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek
legjobb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók
A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának
Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V., Váci-körút 32.
Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára Nagykanizsán.

Ajánlja mérsékelt áron elismert kitűnő gyártmányait, egyes egyetemes és többvasu acélekéit, az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelés-vényeit, vashoronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

Szab. „ZALA-DRILL” hirtve és verseny-győztes sorvetőgépeit, szabad. kiváltható kapacitásokkal és egészen új kiemelő készülékkel.

Szabad. új lenmagvetőgép

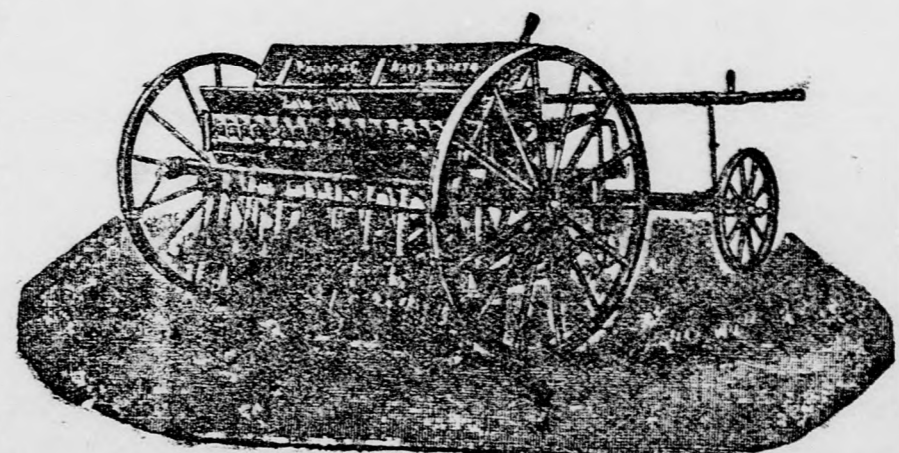
ferdebordás korongokkal.

„Hollingsworth” gereblyéit.

Járgányait, kukoricamorzsolóit, szecska- és répvágóit,

valamint egyéb gazdasági gép

és eszközeit.

Dunántuli Vajkiviteli vállalat
Jánosházán.

Legmagasabb áron vesz szövetkezesi tea vaját, bármily mennyiségben egy vagy több évi kötésre, tetszés szerinti óvadék letétele mellett.

Szívesen közreműködünk szövetkezesek alakításában is és bármily e dologba vágó kérdezősködésekre készséggel szolgálunk felvilágosítás és utbaigazítással.

Erős, majdnem új szecska-
vágó és egy répvágó

 eladó

az alsófakosi gazdaságban
(posta Felsőhahót.) Felvilágosítást a gazdaság intézője ad.

Meghívó.

A Zalaegerszegi Takarékpénztár Részvény-Társaság

38-ik évi rendes közgyűlését

1907 évi február hó 2-án délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottság jelentése az 1906 évi üzleteredményről.
2. Zárszámadás bemutatása és a tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
3. Az igazgatóság, felügyelő- és állandó számvizsgáló-bizottságok felmentése.
4. Az évközben történt igazgatósági intézkedések jóváhagyása, illetve tudomásul vétele.
5. Az alapszabályok 6., 14., 17., 18., 19., 21., 41., 95., 100., 105. §-ok módosítása, illetve kiegészítése.
6. Indítványok tárgyalása

Jegyzet. Az alapszabályok 8. és 10. §§-aira való utalással figyelmeztetnek a tisztelt részvényesek, hogy csak azon részvényes gyakorolhat szavazat-jogot a közgyűlésen, aki részvényét a le nem járt szelvényekkel a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztáránál letette.

A zalaegerszegi takarékpénztár részvény-társaság

mérleg- és vagyonkimutatása 1906 december 31-én.

VAGYON.

TEHER.

Fkvi lapsz.		korona	fillér	Fkvi lapsz.		korona	fillér
324	Pénztár	116689	60	230	Részvénytőke	200000	—
349	Váltók	1753336	25	236	Nyugdíj alap	80000	—
325	Jelzálog kölcsönök	1403133	05	330	Tartalék alap	179550	—
339	Törlesztési kölcsönök	191825	75	204	Különleges tartalék alap	20169	94
343	Előleg kölcsönök (értékpapirokra)	13155	11	345	Betétek	3437187	06
367	Folyó számla adósok	128285	05	369	Betét kamat 10% adó	6494	97
374	Értékpapírok	447530	—	367	Folyó számla hitelezők	72374	—
362	Értékpapír kamatok	3038	97	336	Házbér	696	65
361	Arany pénzek	75	—	344	Osztalék 1904 évről	70	—
353	Szelvények	369	94	368	Visszleszámított váltók	113997	—
231	Intézeti ház (beszerz. érték 244958'04)	160357	60	215	Átmeneti kamatok	36377	21
168	Felszerelések	2077	06		Egyenleg	83234	39
214	Hátralékos kamatok	10277	84		nyer. áthozat a m. évről	10239'34	
					a f. év jövedelme	72995'05	
		4230151	22			4230151	22

Zalaegerszeg, 1906 december 31-én.

Hajik István sk.,
elnök.

Fischer Pál sk.,
vezérigazgató.

Shmilliár Endre sk.,
pénztárnok.

Mondschein Samu sk.,
főkönyvelő.

Jelen mérleg-, vagyon- és jövedelmi kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk, az üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk.

Zalaegerszeg, 1907. január 7-én.

Bogyay Elemér sk.,
felügy.-biz. tag.

Schütz Sándor sk.,
felügy.-biz. tag.

Thassy Kristóf sk.,
felügy.-biz. tag.

Fischer László sk.,
számv.-biz. tag.

Graner Géza sk.,
számv.-biz. tag.

Horváth Miklós sk.,
számv.-biz. tag.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy irodahelyiséget a nagy tőzsde mellett levő Weisz Ede-féle házba helyeztem át és ott **tűzfára**, különféle **kőszénre** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

BIZTOS ALAP

ANDRÉNYI SEC

ÜDÍTŐ FRISS SZAKEMBEREK ZAMAT. ELISMERÉSE.

HAGYOMÁNYOS FRANCZIA MÓDSZER. REMEK ILLAT. KIVÁLÓ APRÓ GYÖNGY.

NAGY GONDDAL MEGVALÓGATOTT BOROK. SZAKSZERŰ KEZELÉS. ELKÍSÉRÉTES GONDOZÁS. SAJÁT MINTA-SZERŰ SZŐLŐBIRTOK.

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Szőlő oltványok.

Valamint az elmúlt években is a

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 99, Nagyküküllőmegye — volt az egyedül az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor-, csemege- bor- és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el. Kívánatra, képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve.

Vadvessző eladás
átvéve az eladónál helyben.

Eladók I-ső II-od oszt. sima és gyökeres riparia portalis vadvesszőt. Bővebb felvilágosítást ad Skubiics Károly földbirtokos Besenyőn, u. p. Zalaegerszeg.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvénynél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany orosiához”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a tisztelt közgyűlésnek bejelenteni, hogy kötelességünknek megfelelően, az ügykezelést a lefolyt 1906. évben folytonosan figyelemmel kísértük, a pénztári készletet gyakran megvizsgáltuk és azt az összes ügykezeléssel minden alkalommal rendben levőnek találtuk.

Az 1906. évi zárszámadás és mérleg minden egyes tételét a fő-, illetőleg segédkönyvekkel egybehasonlítottván, azt a főkönyvvel teljesen megegyezőnek találtuk.

A mutatkozó 18938 korona 63 fillér nyereségnek felosztására vonatkozólag az igazgatóság által tett javaslatához részünkről is hozzájárulván: annak elfogadását ajánlatba hozzuk és kérjük részünkre a felmentvény megadását.

Bellatincz, 1907 január 13.

A felügyelő-bizottság:
Meixner Mátyás. Schweinhammer János. Metzker Mátyás.

Mérleg-számla.

Vagyon.	K	f	Téher.	K	f
Pénztárkészlet	8450	68	Részcénytőke	70000	—
Váltótárca	286573	—	Tartalékalap	92000	—
Kezeselt kötelező kölesön	650419	91	Külön tartalékalap	35000	45
Jelzálog kölesön	242339	70	Nyugdíjalap	41740	13
Értékpapírok			Betétek	746606	10
20000 K magyar korona járadék			Heti betétek	19923	26
10000 K magyar földterherment. kötvény			Fel nem vett osztalék	864	—
12000 K magyar pénztintézetek közp. hitelbank r.-t.			Tőkekamat adó	1887	26
1000 K magyar takarékpénztárak közp. zálogb. r.-t.	42150	—	Visszleszámitolás	201828	—
Intézeti ház	10000	—	Átmeneti kamatok	17380	50
Leltár	600	—	Hitelezők	1782	87
Átmeneti kamatok	4944	39	Tiszta nyereség	18938	63
Különbféle adások	2473	52			
	1247951	20		1247951	20

Bellatincz, 1906 december 31.

Bellatincz Vidéki Takarékpénztár:

Isoó Ferenc elnök. Vugrincics Boldizsár I. alelnök. Kollár Péter II. alelnök. Túry József pénztárnok. Kelecsényi Ferenc könyvelő.

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő bizottság:
Meixner Mátyás. Schweinhammer János. Metzker Mátyás.

Meghívó
a BELLATINCZ VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR
1907 évi február hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor
Bellatinczon, az intézet saját helyiségében tartandó
rendes huszonhatodik évi közgyűlésére.

T Á R G Y:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az intézeti igazgatóság jelentése az 1906. üzletév eredményéről.
3. A zárszámadás és mérleg felülvizsgálása és a tiszta nyereség mikénti felosztása iránti intézkedés.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a lefolyt üzletévre vonatkozó felmentése.
5. Két igazgatósági tag s a felügyelő bizottságnak megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Bellatincz, 1907 január hó 17.

Az igazgatóság.